

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-0-Su-18-000632
Brčko, 02.10.2018. godine

Na osnovu odredaba člana 18. i člana 19. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 66/12, 40/14, 54/17, 60/17 i 30/18), građansko-privredno-upravno odjeljenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.10.2018. godine, usvojilo je slijedeće:

PRAVNO SHVATANJE

I

Ukoliko stranka kojoj se umješać pridružio uspije u parnici tada umješać ima pravo zahtijevati da mu protivna stranka naknadi troškove parničnog postupka, o kojim troškovima sud odlučuje na opredjeljeni zahtjev umješaća, a u okviru opštih pravila o naknadi troškova parničnog postupka.

II

Umješać se ne može obavezati da protivnoj stranci naknadi troškove parničnog postupka, ukoliko stranka kojoj se pridružio nije uspjela u parnici.

Predsjednik
građansko-privredno-upravnog odjeljenja

Tešić

sudija Dragana Tešić

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj AP 1361/13, rješavajući apelaciju JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik

Mato Tadić, potpredsjednik

Zlatko M. Knežević, potpredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudija

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 3. marta 2016. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovana apelacija JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko, podnesena protiv Presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Ps 004933 12 Pž 4 od 30. januara 2013. godine i Presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) broj 96 0 Ps 004933 11 Ps 2 od 9. februara 2012. godine.

Odluku objaviti u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, „Službenom glasniku Republike Srpske“ i u „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko (u daljnjem tekstu: apelant), kojeg zastupa Amer Ramić, advokat iz Brčkog, podnijelo je 1. aprila 2013. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) apelaciju protiv Presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Apelacioni sud) broj 96 0 Ps 004933 12 Pž 4 od 30. januara 2013. godine i Presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) broj 96 0 Ps 004933 11 Ps 2 od 9. februara 2012. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda od Apelacionog i Osnovnog suda i od „Bosnaploda“ d.d. Brčko (u daljnjem tekstu: tuženi) zatraženo je 27. oktobra 2015. godine da dostave odgovore na apelaciju.
3. Apelacioni i Osnovni sud su dostavili odgovore na apelaciju 6. januara 2016. godine, odnosno 12. novembra 2015. godine, dok tuženi nije odgovorio.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.
5. Presudom Osnovnog suda broj 96 0 Ps 004933 11 Ps 2 od 9. februara 2012. godine, donesenoj po tužbi Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: tužilac) protiv tuženog radi isplate duga, a uz učešće apelanta kao umješaća na strani tužioca, odbijen je kao neosnovan u cijelosti (stav prvi izreke presude) tužbeni zahtjev tužioca kojim je tražio da se tuženi obaveže da mu na ime duga za isporučenu električnu energiju isplati iznos kako je precizirano u izreci presude. Istom presudom odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka (stav drugi izreke). Navedenom presudom odbijen je kao neosnovan apelantov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka (stav treći izreke).
6. U obrazloženju presude Osnovni sud je naveo da je tokom postupka, rješenjem tog suda od 24. novembra 2009. godine, dozvolio učešće apelanta kao umješaća na strani tužioca, cijeneći da i sam umješać ima pravni interes za uspjeh tužioca u tom postupku s obzirom da će se sva neplaćena potraživanja zasnovana do 31. decembra 2007. godine podijeliti između tužioca i apelanta shodno članu 5. Odluke Vlade Brčko distrikta BiH od 13. novembra 2008. godine.

7. Osnovni sud je dalje istakao da je predmetna parnica proistekla iz izvršnog postupka u kojem je Osnovni sud, rješenjem o izvršenju od 13. maja 2005. godine, na osnovu prijedloga tužioca kao tražioca izvršenja protiv tuženog kao izvršenika dozvolio izvršenje radi naplate duga za utrošenu električnu energiju. Nakon što je izvršenik (odnosno tuženi) izjavio prigovor protiv navedenog rješenja o izvršenju, pred Osnovnim sudom je nastavljen predmetni parnični postupak. U tom postupku Osnovni sud je donio Presudu broj 96 0 Ps 004933 07 Ps od 10. januara 2011. godine kojom je u stavu prvom izreke usvojio prigovor tuženog (izvršenika) i izvršenje dozvoljeno rješenjem tog suda od 13. maja 2005. godine obustavio, a stavom drugim izreke odbacio tužbu tužioca u dijelu koji se odnosio na potraživanje duga za utrošenu električnu energiju za period od 1. marta 2005. godine do 31. decembra 2006. godine zbog litispendencije. Stavom trećim izreke obavezan je tuženi da tužiocu na ime duga za isporučenu električnu energiju za period od 31. decembra 2006. godine do 31. decembra 2007. godine isplati precizirani iznos. Stavovima četvrtim i petim izreke presude, saglasno uspjehu tužioca u konkretnoj parnici, obavezan je tuženi nadoknaditi tužiocu i apelantu kao umješaću na strani tužioca prouzrokovane troškove parničnog postupka. Tužilac i apelant su se žalili protiv navedene presude. Rješenjem Apelacionog suda broj 96 0 Ps 004933 11 Pž 3 od 30. juna 2011. godine žalbe tužioca i apelanta su usvojene, navedena presuda Osnovnog suda od 10. januara 2011. godine je ukinuta u prvom, drugom, četvrtom i petom stavu i u tom dijelu je predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje (kojim je obustavljeno izvršenje, odbačena tužba zbog litispendencije za dio potraživanja, odlučeno o naknadi troškova postupka). Apelacioni sud je u obrazloženju navedenog rješenja istakao da je shodno odredbi člana 336. stav 1. tačka 2. ZPP-a prvostepenu presudu u pobijanom dijelu, odnosno u stavu prvom i drugom izreke, kao i u odluci o troškovima (stavovi četvrti i peti izreke), a koja je vezana za odluku o glavnoj stvari ukinuo i predmet u tom dijelu vratio na ponovno suđenje. Dalje je navedeno da će prvostepeni sud u ponovnom postupku odlučiti o osnovanosti potraživanja, sadržanog u rješenju o izvršenju, pravilnom primjenom relevantnih materijalnih i procesno-pravnih zakonskih odredbi, a saglasno odluci o glavnoj stvari odlučit će i o troškovima parničnog postupka, pri tome imajući u vidu i apelantov opredijeljeni zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka.
8. U ponovnom postupku Osnovni sud je donio navedenu presudu od 9. februara 2012. godine koja je predmet osporavanja apelacijom. U odnosu na odluku o troškovima parničnog postupka da svaka stranka snosi svoje troškove, sadržanu u stavu drugom izreke presude, Osnovni sud je u obrazloženju naveo da ju je donio primjenom odredbe člana 119. stav 2. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP). Osnovni sud je istakao da se takva odluka zasniva na činjenici djelimičnog uspjeha stranaka u parnici, odnosno da je tužilac uspio u fazi parnice prije donošenja

rješenja Apelacionog suda od 30. juna 2011. godine, a tuženi je uspio u fazi parnice nakon donošenja pomenutog rješenja do donošenja predmetne presude. Osnovni sud je naveo da je u stavu trećem izreke odbio zahtjev apelanta (kao umješača na strani tužioca) za naknadu troškova parničnog postupka „cijeneći uspjeh stranaka u postupku“.

9. Tužilac i apelant su se žalili Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda od 9. februara 2012. godine. Odlučujući o žalbama Apelacioni sud je Presudom broj 96 0 Ps 004933 12 Pž 4 od 30. januara 2013. godine žalbe tužioca i apelanta odbio kao neosnovane i navedenu presudu prvostepenog suda potvrdio.
10. U obrazloženju presude Apelacioni sud je naveo da iako je prvostepeni sud odluku, sadržanu u stavu trećem izreke prvostepene presude (kojom je odbijen apelantov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka), donio „cijeneći uspjeh stranaka u postupku“, po ocjeni Apelacionog suda, prvostepeni sud je pravilno odbio zahtjev apelanta kao umješača za naknadu opredijeljenih troškova postupka s obzirom da saglasno odredbama ZPP-a umješaču nije moguće dosuditi troškove koje je imao u toku postupka niti ga obavezati na naknadu troškova suprotnoj strani. Procesni položaj umješača u parničnom postupku, kako je dalje istaknuto, determiniran je odredbama pozitivnog procesnog zakona tako da on ne vodi parnicu u svoje ime, već svojim miješanjem u parnicu nastoji pomoći jednoj od stranaka u postupku čiji se uspjeh ili neuspjeh može pozitivno ili negativno odraziti na njegovu pravnu situaciju. Apelacioni sud je utvrdio da odluku o odbijanju apelantovog zahtjeva za naknadu troškova postupka ne dovodi u pitanje ni tvrdnja da se na troškove koji su apelantu kao umješaču bili dosuđeni presudom od 10. januara 2011. godine žalio samo apelant, slijedom čega je prvostepeni sud vezan načelom „zabrane preinačenja na gore“ apelantu morao dosuditi troškove barem u iznosu od 13.643,85 KM (koliko mu je bilo dosuđeno stavom petim izreke presude prvostepenog suda od 10. januara 2011. godine koji je ukinut rješenjem tog suda od 30. juna 2011. godine). Dalje je utvrđeno da zabrana drugostepenom sudu da presudu preinači na štetu stranke koja se žalila, ako je samo ona izjavila žalbu, propisana odredbom člana 339. ZPP-a ima dejstvo samo u žalbenom postupku i odnosi se samo na zabranu preinačenja na štetu stranke koja se jedina žalila, što znači da nakon ukidanja presude (dijela presude ili rješenja) ukinuta odluka više ne egzistira i zabrana da sud prilikom ponovnog odlučivanja donese odluku koja je nepovoljnija za tu stranku ne postoji.
11. Apelacioni sud je u zaključku, pored ostalog, naveo da budući da je odluka o odbijanju zahtjeva apelanta kao umješača za naknadu troškova postupka pravilna iz razloga koje je taj sud prethodno dao u obrazloženju i budući da tužilac konkretnim prigovorima u žalbi nije dovodio u pitanje pravilnost odluke prvostepenog suda da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog

postupka, Apelacioni sud je žalbe tužioca i apelanta kao umješaka na strani tužioca odbio kao neosnovane i presudu prvostepenog suda potvrdio na osnovu odredbe člana 335. ZPP-a.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

12. Apelant smatra da je osporenim odlukama prekršeno njegovo pravo iz člana II/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 5. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), zatim pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije i pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Apelant je naveo da je apelaciju podnio samo u pogledu pravomoćnog odbijanja njegovog zahtjeva za naknadu troškova parničnog postupka. Povreda prava na pravično suđenje apelant vidi u proizvoljnoj primjeni odredbi člana 339. ZPP-a kojim je propisano da Apelacioni sud ne može preinačiti presudu na štetu stranke koja se žalila ako je samo ona izjavila žalbu. S tim u vezi apelant navodi da se povreda prava na pravično suđenje u konkretnom slučaju prvenstveno ogleda u kršenju apelantovog zakonskog prava na zabranu *reformatio in peius*. Dalje je naveo da u pravnoj situaciji kada je protiv petog stava izreke presude Osnovnog suda od 10. januara 2010. godine, kojim su apelantu bili dosuđeni troškovi parničnog postupka, žalbu izjavio samo apelant kao umješak, smatrajući da su mu troškovi određeni u nižem iznosu od onog koji mu po zakonu pripada, usvajanjem apelantove žalbe, apelantu nije mogao biti nametnut rizik da u obnovljenom postupku prođe gore nego što bi prošao da se nije žalio. Istaknuto je da je suština instituta zabrane *reformatio in peius* u tome da stranka povodom žalbe, ukoliko se suprotna stranka nije žalila, ne može povodom žalbe proći gore nego da se nije žalila. Apelant je također, naveo da je Apelacioni sud zauzeo kontradiktorne stavove jer je u rješenju od 30. juna 2011. godine zauzeo stav da umješaku pripada pravo na troškove parničnog postupka, a u presudi od 30. januara 2013. godine zauzeo je pravni stav da apelantu to pravo ne pripada.

b) Odgovor na apelaciju

13. Apelacioni sud je u odgovoru na apelaciju istakao da ostaje pri razlozima datim u odluci tog suda da primjena prava u odluci tog suda nije bila proizvoljna, te da nisu povrijeđena apelantova prava na koja se pozvao u apelaciji. Istaknuto je da je pobijanom presudom prvostepenog suda odbijen zahtjev apelanta kao umješaka na strani tužioca za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovan jer je cijenjen uspjeh tužioca u sporu. Navedeno je da je tužilac u konačnici u predmetnom sporu uspio samo u pogledu zahtjeva do donošenja rješenja Apelacionog suda od 30.

juna 2011. godine. Nadalje je navedeno da je taj sud žalbe i tužioca i apelanta (u žalbi je apelant „opreza radi“ pobijao i odluku kojom je odbijen njegov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka) odbio kao neosnovane i za svoju odluku dao razloge pri kojima i dalje ostaje. Predloženo je da se apelacija odbije kao neosnovana.

14. Osnovni sud je u odgovoru na apelaciju naveo da odlukom tog suda nisu povrijeđena apelantova prava na koja se pozvao u apelaciji. Istaknuto je da je taj sud svoju odluku donio pravilnom primjenom procesnog prava kada je odlučivao o troškovima postupka apelanta. Predloženo je da se apelacija odbije kao neosnovana.

V. Relevantni propisi

15. U **Zakonu o parničnom postupku Brčko distrikta BiH** („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 8/09, 52/10 i 27/14) relevantne odredbe glase:

Član 116. stav 1.

- 1) *Parnične troškove sačinjavaju izdaci učinjeni u toku ili povodom postupka.*

Član 119. st. 1. i 2.

- 1) *Stranka koja u cjelini izgubi parnicu dužna je da protivnoj stranci naknadi troškove.*
- 2) *Ako stranka djelimično uspije u parnici, sud može s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka podmiruje svoje troškove ili da jedna stranka naknadi drugoj srazmjeran dio troškova.*

Član 130.

- 1) *Kad sud odbaci ili odbije pravni lijek, odlučit će i o troškovima nastalim u postupku povodom tog pravnog lijeka.*
- 2) *Kad sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek ili ukine tu odluku i odbaci tužbu, odlučit će o troškovima cijelog postupka.*
- 3) *Kad se ukine odluka protiv koje je podnesen pravni lijek i predmet vrati na ponovno suđenje, ostavit će se da se o troškovima postupka povodom pravnog lijeka odluči u konačnoj odluci.*
- 4) *Sud može postupiti po odredbi stava 3 ovog člana i kad odluku protiv koje je podnesen pravni lijek samo djelimično ukine.*

Član 166. stav 1.

1) Lice koje ima pravni interes da u parnici koja teče među drugim licima jedna od stranaka uspije, može se pridružiti toj stranci.

Član 339.

Apelacioni sud ne može da preinači presudu na štetu stranke koja se žalila, ako je samo ona izjavila žalbu.

VI. Dopustivost

16. U skladu s članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.
17. U skladu s članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njom pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.
18. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Apelacionog suda broj 96 0 Ps 004933 12 Pž 4 od 30. januara 2013. godine, protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, apelant je osporenu presudu primio 25. februara 2013. godine, a apelacija je podnesena 1. aprila 2013. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda jer nije očigledno (*prima facie*) neosnovana niti postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva.
19. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

20. Apelant pobija osporene presude tvrdeći da su mu tim presudama povrijeđena prava iz člana II/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 5. Evropske konvencije kao i prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije i člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj uz Evropsku konvenciju.

21. U vezi s apelantovim pozivanjem na kršenje prava zaštićenih Ustavom Bosne i Hercegovine, odnosno Evropskom konvencijom, Ustavni sud zapaža da je apelant javno preduzeće i kao takvo nosilac određenih javnopravnih ovlaštenja. Stoga, Ustavni sud podsjeća na to da apelant ne uživa zaštitu prava zagwarantiranih odredbama Evropske konvencije i njezinih protokola koji reguliraju odnos javne vlasti i pojedinaca i pružaju pojedincima zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u odnosu s javnom vlašću. Međutim, Ustavni sud se poziva na svoj stav ustanovljen u Odluci broj AP 39/03 od 27. februara 2004. godine (tač. od 13. do 15). U toj odluci je zaključeno da Evropska konvencija pruža minimum zaštite u pogledu ljudskih prava i osnovnih sloboda, a Ustav Bosne i Hercegovine daje širu zaštitu, te da, prema članu VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, svako ko je bio stranka u određenom postupku i ko ima presudu bilo kojeg suda za koju smatra da su mu njom povrijeđena prava može podnijeti apelaciju Ustavnom sudu. Dakle, proizlazi da državni organi i javna vlast kao učesnici sudskih postupaka uživaju samo ustavna prava, a ne i prava iz Evropske konvencije. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud će u konkretnom slučaju ispitati navode apelacije u odnosu na apelantovo ustavno pravo na pravično suđenje i pravo na imovinu iz člana II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine.

Pravo na pravično suđenje

22. Član II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.

23. Ustavni sud podsjeća da se prema ustaljenoj praksi Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava garancije prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije primjenjuju na postupke čiji je ishod odlučujući za utvrđivanje građanskih prava i obaveza. U vezi s tim Ustavni sud prvenstveno zapaža da je Osnovni sud utvrdio da apelant ima pravni interes za uspjeh tužioca u konkretnoj parnici, te mu je u tom smislu dozvolio da u konkretnoj parnici učestvuje kao umješlač na strani tužioca s obzirom da će se sva neplaćena potraživanja podijeliti između tužioca i apelanta. Nadalje, Ustavni sud zapaža da je apelant predmetnu apelaciju podnio protiv osporenih odluka kojima je odlučeno o troškovima parničnog postupka koje je apelant tražio. S tim u vezi Ustavni sud ističe da se postupak kojim se određuje iznos troškova postupka mora sagledavati kao nastavak parnice o glavnom pitanju i u skladu s tim kao dio „utvrđivanja građanskih prava i obaveza“ (vidi Ustavni sud, Odluka broj AP 189/02 od 30.

juna 2004. godine, stav 25; Odluka broj AP 85/04 od 18. marta 2005. godine stav 20, dostupne na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba). Stoga, Ustavni sud zaključuje da je ishod predmetnog postupka odlučujući za utvrđivanje apelantovih građanskih prava i obaveza, pa je član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine primjenjiv.

24. Apelant smatra da mu je pravo na pravičan postupak povrijeđeno jer su osporene odluke proizvoljne s obzirom na to da su redovni sudovi proizvoljno primijenili odredbu člana 339. ZPP-a kojom je zagantirano apelantovo pravo na zabranu *reformatio in peius*.
25. Ustavni sud ukazuje na to da prema praksi Evropskog suda i Ustavnog suda zadatak ovih sudova nije preispitivati zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primjene prava (vidi Evropski sud, *Pronina protiv Rusije*, odluka o dopustivosti od 30. juna 2005. godine, aplikacija broj 65167/01). Naime, Ustavni sud nije nadležan supstituirati redovne sudove u procjeni činjenica i dokaza, već je općenito zadatak redovnih sudova ocijeniti činjenice i dokaze koje su izveli (vidi Evropski sud, *Thomas protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. maja 2005. godine, aplikacija broj 19354/02). Zadatak Ustavnog suda je ispitati da li su, eventualno, povrijeđena ili zanemarena ustavna prava (pravo na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na djelotvoran pravni lijek i dr.), te da li je primjena zakona bila, eventualno, proizvoljna ili diskriminaciona.
26. Ustavni sud će se, dakle, izuzetno upustiti u ispitivanje načina na koji su nadležni sudovi utvrđivali činjenice i na tako utvrđene činjenice primijenili pozitivno-pravne propise kada je očigledno da je u određenom postupku došlo do proizvoljnog postupanja redovnog suda kako u postupku utvrđivanja činjenica tako i primjene relevantnih pozitivno-pravnih propisa (vidi Ustavni sud, Odluka broj AP 311/04 od 22. aprila 2005. godine, stav 26). U kontekstu navedenog Ustavni sud podsjeća i da je u više svojih odluka ukazao da očigledna proizvoljnost u primjeni relevantnih propisa nikada ne može voditi ka jednom pravičnom postupku (vidi Ustavni sud, Odluka broj AP 1293/05 od 12. septembra 2006. godine, tačka 25. i dalje i, *mutatis mutandis*, Evropski sud, *Andelković protiv Srbije*, presuda od 9. aprila 2013. godine, tačka 24). Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud će u konkretnom slučaju, s obzirom na pitanja koja apelant postavlja, ispitati da li je osporena odluka zasnovana na proizvoljnoj primjeni prava.
27. U konkretnom slučaju, Ustavni sud zapaža da apelant smatra da mu zbog proizvoljne primjene člana 339. ZPP-a (zabrana *reformatio in peius*) od strane Apelacionog suda nisu dosuđeni troškovi parničnog postupka koji su mu bili dosuđeni odlukom Osnovnog suda od 10. januara 2011. godine. Ustavni sud dalje ističe da je Apelacioni sud odlučivao o apelantovoj žalbi izjavljenoj protiv

osporene odluke Osnovnog suda od 9. februara 2012. godine u kojoj je apelant naveo iste razloge, odnosno zabranu *reformatio in peius* koje je istakao i u apelaciji. S tim u vezi Ustavni sud zapaža da je Apelacioni sud, odlučujući o takvim apelantovim žalbenim navodima, u obrazloženju svoje odluke dao jasna i dovoljna obrazloženja zašto takvi navodi ne mogu dovesti do drugačijeg rješenja konkretne pravne stvari. Naime, Ustavni sud ističe da je Apelacioni sud, pozivajući se na član 339. ZPP-a, utvrdio da zabrana drugostepenom sudu da presudu preinači na štetu stranke koja se žalila, ako je samo ona izjavila žalbu, ima dejstvo samo u žalbenom postupku i odnosi se samo na zabranu preinačenja na štetu stranke koja se jedina žalila. To u konkretnom slučaju znači, kako je smatrao Apelacioni sud, da nakon ukidanja presude (dijela presude ili rješenja), ukinuta odluka više ne egzistira i zabrana da sud prilikom ponovnog odlučivanja donese odluku koja je nepovoljnija za tu stranku ne postoji. Ustavni sud zapaža da je u okolnostima konkretnog slučaja odluka kojom su tužiocu i apelantu bili dosuđeni troškovi parničnog postupka bila ukinuta po žalbama tužioca i apelanta kako u dijelu o glavnom tužbenom zahtjevu tako i u dijelu o troškovima parničnog postupka, te je proveden ponovni prvostepeni i drugostepeni postupak. Imajući u vidu navedene činjenice Ustavni sud zapaža da je Apelacioni sud, donoseći osporenu odluku, odlučivao o presudi Osnovnog suda kojom apelantu nisu bili ni dosuđeni troškovi postupka, te u konkretnom slučaju nije ni dovedena u pitanje pogrešna primjena člana 339. ZPP-a. Nadalje Ustavni sud zapaža da su članom 130. ZPP-a propisana ovlaštenja suda kada odlučuje o troškovima postupka povodom podnesenog pravnog lijeka. U tom smislu Ustavni sud ističe da je stavom 3. člana 130. ZPP-a propisano da ukoliko sud ukine odluku protiv koje je podnesen pravni lijek i predmet vrati na ponovno suđenje, ostavit će da se o troškovima postupka povodom pravnog lijeka odluči u konačnoj odluci, a stavom 4. istog člana je propisano da sud može postupiti po odredbi stava 3. i kad odluku protiv koje je podnesen pravni lijek samo djelimično ukine (o čemu se praktično radi u konkretnom slučaju). Polazeći od citiranih odredbi ZPP-a i imajući u vidu da je Apelacioni sud, rješenjem od 30. juna 2011. godine, djelimično ukinuo prvostepenu presudu i predmet dostavio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje i u pogledu odluke o troškovima postupka (o kojima treba odlučiti konačnom odlukom), Ustavni sud ne nalazi proizvoljnost u primjeni procesnog prava od strane Apelacionog suda. U pogledu konačne odluke o troškovima postupka prema kojoj svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka dok je apelantov zahtjev za naknadu troškova odbijen, Ustavni sud ističe da apelant u predmetnom postupku nije bio stranka, već je imao položaj umješaća na strani tužioca. S tim u vezi Ustavni sud ističe da ukoliko stranka umješaća uspije u parnici umješać ima pravo da mu protivnik naknadi troškove u okviru općih pravila. U konkretnom predmetu tužilac je djelimično uspio u parnici (koliko i tuženi), te je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, a s tim u vezi je odbijen i apelantov zahtjev za naknadu troškova kao

umješača na strani tužioca. U vezi s tim Ustavni sud ukazuje da je položaj umješača reguliran relevantnim odredbama ZPP-a kojim je umješač definiran kao osoba koja ima pravni interes da u parnici koja teče među drugim osobama jedna od stranaka uspije. Iz navedenog proizlazi da umješač praktično dijeli sudbinu one stranke na čijoj strani mu je dozvoljeno miješanje budući da se, dakle, u takvim parnicama ne odlučuje o tužbenom zahtjevu umješača, već je njegov položaj i praktično i formalno determiniran položajem stranke na čijoj se strani umiješao. U tom kontekstu, s obzirom na relevantne odredbe ZPP-a, Ustavni sud smatra da bi bilo iluzorno da u okolnostima konkretnog predmeta apelant ostvari više prava od stranke na čijoj je strani učestvovao. Dakle, s obzirom da je osporenim odlukama odlučeno da su stranke djelimično uspjele u parnici, te da svaka stranka snosi svoje troškove, to Ustavni sud ne vidi nikakvu proizvoljnost u odlučanju redovnih sudova koji su u konačnici odbili apelantov zahtjev (kao umješača na strani tužioca) za naknadu troškova parničnog postupka „cijeneći uspjeh stranaka u postupku“. Ovo iz razloga što Ustavni sud smatra da su redovni sudovi u osporenim odlukama, polazeći pri tome od činjenica konkretnog predmeta dali dovoljna i jasna obrazloženja u vezi sa zaključcima o troškovima parničnog postupka, pozivajući se pri tome na relevantne odredbe ZPP-a, a u datim obrazloženjima Ustavni sud ne nalazi elemente proizvoljnosti.

28. Imajući u vidu sve navedeno Ustavni sud zaključuje da je predmetni postupak proveden uz garancije koje pruža član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine, te da shodno tome osporenim odlukama nije prekršeno apelantovo pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine.

Ostali navodi

29. Apelant je istakao da mu je osporenim presudama povrijeđeno i pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da se apelantovi navodi o kršenju ovog prava, također, zasnivaju na istim razlozima koji su već detaljno razmotreni u odnosu na pravo na pravično suđenje u prethodnim tačkama ove odluke. S obzirom na to, Ustavni sud smatra da su apelantovi navodi o kršenju prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine također neosnovani.
30. U odnosu na apelantove navode o povredi prava iz člana II/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine (pravo na ličnu slobodu i sigurnost), Ustavni sud naglašava da ove navode smatra neosnovanim imajući u vidu, prije svega, zaštitni objekt navedenog člana Ustava Bosne i Hercegovine, te činjenicu da je apelant javno preduzeće, slijedom čega Ustavni sud ne vidi nikakvu mogućnost da su redovni sudovi u odnosu na apelanta prekršili član II/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

VIII. Zaključak

31. Ustavni sud zaključuje da u konkretnom slučaju nema kršenja prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine u situaciji kada apelant svoje nezadovoljstvo ishodom osporenog postupka dovodi u kontekst kršenja prava na pravično suđenje, pri čemu Ustavni sud iz obrazloženja osporenih presuda ne zapaža proizvoljnost na koju je apelant ukazao.
32. Također, Ustavni sud zaključuje da nema povrede ni prava iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine kada apelant kršenje navedenih prava zasniva na istim razlozima na kojima je zasnovao navode o povredi prava na pravično suđenje, a Ustavni sud je zaključio da nije bilo proizvoljnosti u tom dijelu.
33. Također, Ustavni sud zaključuje da su, s obzirom da je apelant javno preduzeće, neosnovani apelantovi navodi o povredi prava na ličnu slobodu i sigurnost iz člana II/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine.
34. Na osnovu člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.
35. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Mirsad Ćeman